

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W WOJEWÓDZTWIE
ZACHODNIOPOMORSKIM W 2018 ROKU
RAPORT ROCZNY

2018

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. CHARAKTERYSTYKA BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM.....	5
2. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	11
3. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO	18
4. ANALIZA LOKALNEGO RYNKU PRACY	20
5. PROGNOZA RYNKU PRACY	21

Wstęp

Celem Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych jest między innymi dostarczenie informacji dotyczących sytuacji na rynku pracy młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Badania rynku pracy potwierdzają fakt, iż źródeł bezrobocia młodych ludzi nie należy szukać jedynie w słabości gospodarczej, lecz przede wszystkim w braku koordynacji między systemem kształcenia a możliwościami zatrudnienia na rynku pracy. W konsekwencji system edukacyjny kształci w zawodach i specjalnościach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy, przez co przyczynia się do wzrostu bezrobocia. Zaś z drugiej strony może kształcić zbyt małą liczbę specjalistów w zawodach deficytowych. Sytuacja taka może powodować trudności w racjonalnym wyborze przez młodzież ścieżek kształcenia, w związku z tym tak ważne jest stworzenie systemu koordynującego politykę urzędów pracy, powiatowych rad rynku pracy, kuratorium oświaty i szkół z potrzebami rynku pracy.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust. 1 pkt 9) opracowanie badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinien być kluczowym narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań prowadzących do osiągnięcia równowagi na lokalnym rynku pracy.

Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoli w szczególności na¹:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Ponadto, informacje o bezrobociu i ofertach pracy według zawodów posłużą w szczególności, jako źródło informacji do:

- dostosowania poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,

---

¹ Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy, Instytut Nauk Społeczno Ekonomicznych 2012 rok, s. 8-9.

- prowadzenia racjonalnej i zgodnej z realiami rynku pracy gospodarki środkami Funduszu Pracy, pozostającymi w dyspozycji powiatowych urzędów pracy, w zakresie asygnowania środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, szczególnie w zakresie programów specjalnych i aktywizacji absolwentów,
- opracowywania przez samorządy lokalne strategii działania oraz oceny i weryfikacji ich założeń w części dotyczącej łagodzenia skutków bezrobocia oraz promocji zatrudnienia,
- planowania działań przez instytucje i organizacje współpracujące na lokalnym rynku pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego, poprzez bieżące wskazywanie doradcom zawodowym profesji poszukiwanych przez lokalnych pracodawców oraz takich, na które maleje zapotrzebowanie,
- stworzenia praktycznego systemu wymiany informacji o wzajemnych powiązaniach, zachodzących pomiędzy potrzebami rynku pracy i systemem edukacyjnym, tak dla instytucji rynku pracy, jak instytucji edukacyjnych,
- usprawnienia pośrednictwa pracy, poprzez dostarczanie informacji zawodoznawczych charakteryzujących stan i ewolucję rynków zatrudnienia (ze szczególnym uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych) w środowiskach lokalnych,
- stworzenia podstaw do dyskusji o korekcie kierunków struktury i treści kształcenia zgodnie z wymogami poszczególnych rynków pracy,
- uświadomienia pracownikom instytucji rynku pracy, skali niedostosowania struktury zawodów/specjalności do potrzeb rynku pracy,
- wyposażenia przedstawicieli instytucji edukacyjnych w wiedzę o stanie i ewolucji rynku pracy w województwie i (odpowiednim) powiecie,
- podniesienia wiedzy przedstawicieli instytucji edukacyjnych o procesie dostosowania edukacji do wymagań wojewódzkiego i powiatowego rynku zatrudnienia,
- uzyskania przez przedstawicieli instytucji edukacyjnych wiedzy, niezbędnej do prowadzenia bieżącej koordynacji edukacji z zatrudnieniem,
- podniesienia świadomości przedstawicieli instytucji zajmujących się rynkiem pracy i rynkiem edukacyjnym o konieczności prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

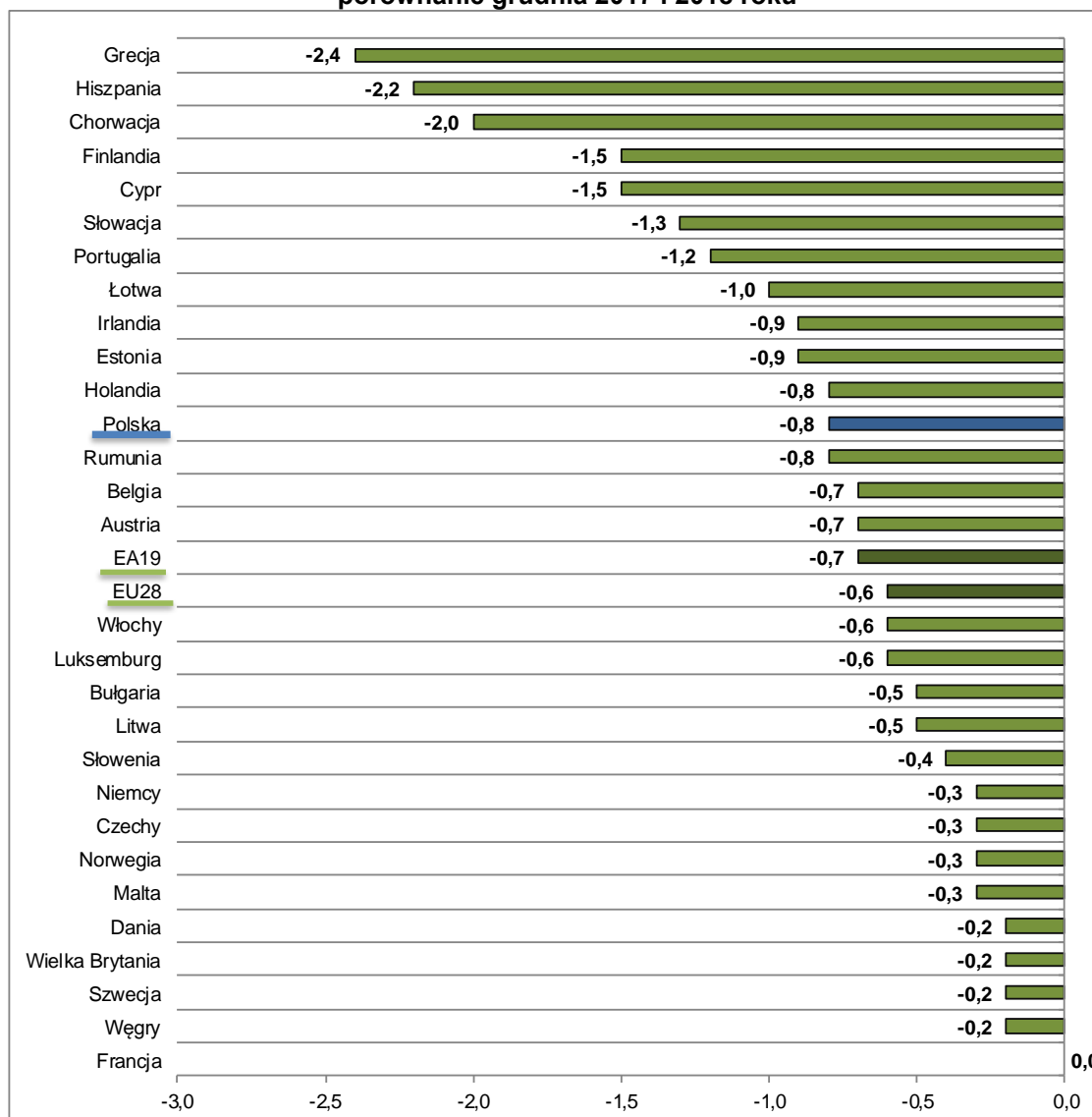
Zakłada się, że głównymi użytkownikami informacji zawartych w opracowaniu będą:

- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,
- Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie i powiatowe urzędy pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego,
- lokalne władze oświatowe i dyrekcje szkół ponadgimnazjalnych oraz placówki naukowo – badawcze,
- zainteresowane lokalne organy rządowe i samorządowe,
- instytucje i organizacje społeczno – polityczne z terenu województwa zachodniopomorskiego zainteresowane współdziałaniem na rynku pracy,
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- instytucje szkoleniowe.

1. Charakterystyka bezrobocia w województwie zachodniopomorskim

Według danych Eurostat zharmonizowana stopa bezrobocia² dla Polski w grudniu 2018 roku³ wynosiła 3,5% tj. o 0,8 pkt proc. mniej niż w tym samym okresie 2017 roku. W grupie wybranych krajów największym bezrobociem na koniec badanego półrocza charakteryzowała się Grecja – 18,6%, jednocześnie dla tego kraju odnotowano najwyższy spadek, wyniósł 2,4 pkt proc. W dalszej kolejności największy spadek w analizowanym okresie odnotowano dla Hiszpanii – 2,2%, Chorwacji – 2,0% oraz Finlandii i Cypru – 1,5%.

Wykres 1. Zmiana zharmonizowanej stopy bezrobocia w wybranych krajach – porównanie grudnia 2017 i 2018 roku

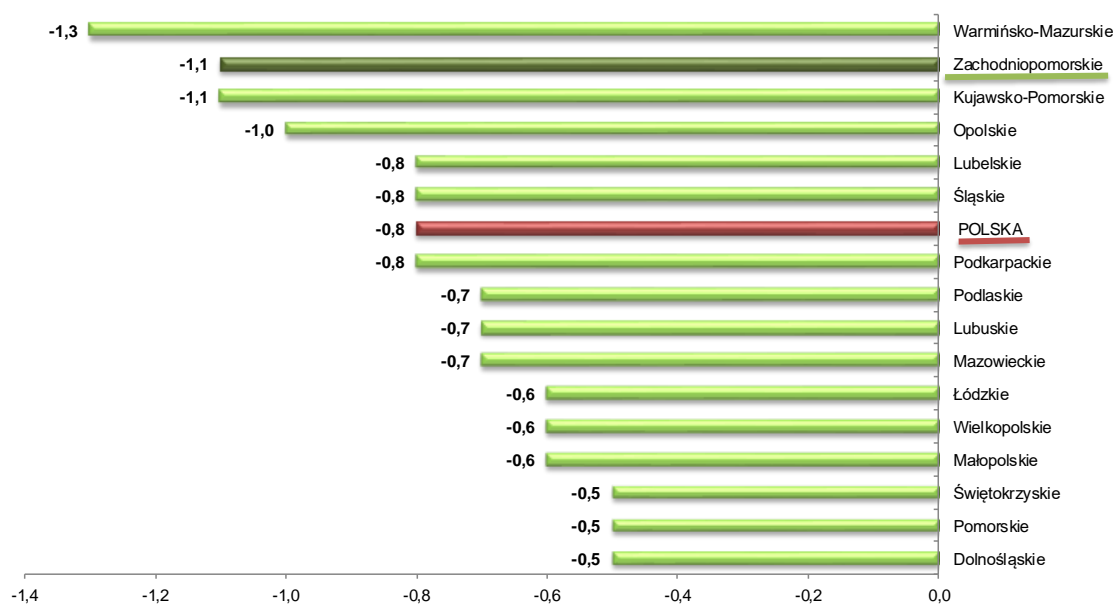
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Eurostat

² Wg metodologii Eurostat zharmonizowana stopa bezrobocia jest wynikiem przyjętej przez ujednoczonej metody wyznaczania tego wskaźnika dla każdego z krajów członkowskich. Dane obliczane są przez Eurostat w oparciu o kwartalne wyniki badania siły roboczej (Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności –BAEL/ Labour Force Survey – LFS) oraz miesięczne dane z bezrobocia rejestrowanego. Zharmonizowana stopa bezrobocia obliczana jest, jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tj. sumy pracujących i bezrobotnych). Dane te są wyrównywane sezonowo. (Źródło: „Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”.)

³ Dane Eurostat z dnia 27.02.2019r.

Na koniec 2018⁴ roku bezrobotni stanowili 5,8% ludności aktywnej zawodowo⁵. Ze zbioru województw największym odsetkiem osób bezrobotnych charakteryzowało się niezmiennie warmińsko-mazurskie – 10,4%, na kolejnym miejscu uplasowało się kujawsko-pomorskie oraz podkarpackie – 8,8%. Najmniejsze bezrobocie notowano w wielkopolskim – 3,1%. Porównując wartość stopy bezrobocia z początku i końca analizowanego okresu, obserwuje się jej spadek we wszystkich województwach, dla Polski omawiany wskaźnik zmniejszył się o 0,8 pkt proc. Odsetek bezrobotnych w zbiorowości osób aktywnych zawodowo w największym stopniu obniżył się w województwie warmińsko-mazurskim oraz zachodniopomorskim odpowiednio o 1,3 i 1,1 pkt proc. W grupie regionów z najmniejszym spadkiem od 0,5 do 0,7 znalazły się województwa dolnośląskie, świętokrzyskie, łódzkie, małopolskie, wielkopolskie i pomorskie.

Wykres 2. Zmiana stopy bezrobocia w województwach – grudzień 2017 i 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPIPS-01

W grudniu 2018 roku w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku notowano znaczny spadek liczby bezrobotnych w Polsce. Na koniec przedstawionego okresu w rejestrach powiatowych urzędów pracy na obszarze kraju znajdowało się łącznie 968,9 tys. osób bezrobotnych wobec 1 081,7 tys. na koniec grudnia 2017 roku, co oznacza spadek o 10,4 pkt proc.

W analizowanym półroczu najwyższą dynamikę spadku liczby bezrobotnych odnotowano dla województwa śląskiego, o 15,4 pkt proc., nieznacznie mniejszą dla województwa wielkopolskiego, opolskiego oraz zachodniopomorskiego odpowiednio o 13,6; 13,1; 12,5 pkt proc. Najmniejszym spadkiem liczby bezrobotnych charakteryzowało się województwo świętokrzyskie, zaledwie o 5,3 pkt proc.

⁴ Dane GUS z dnia 24.01.2019r.

⁵ Wg metodologii GUS stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy). (Źródło: „Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”.)

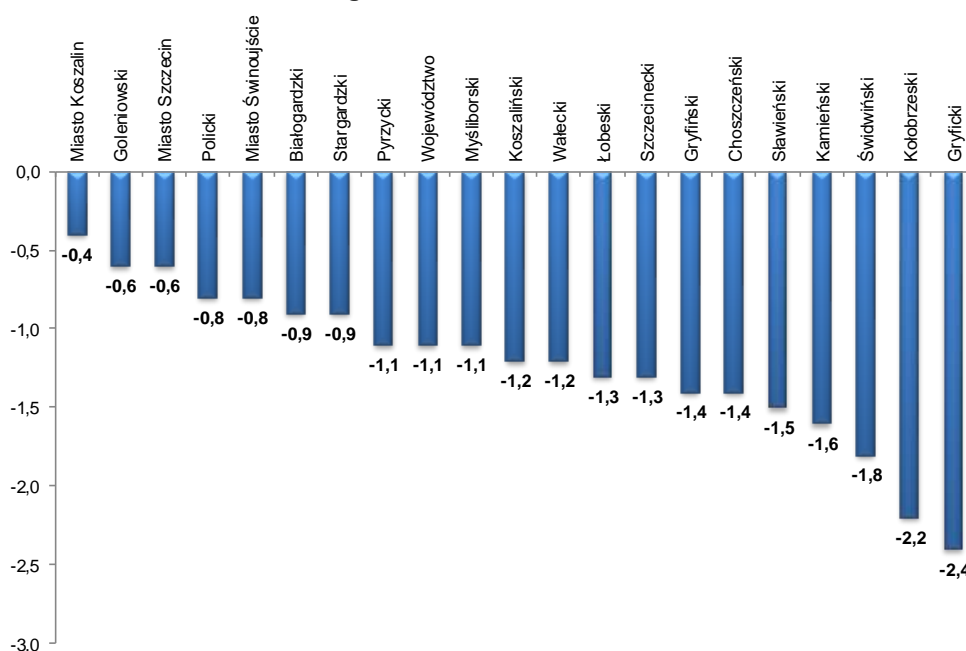
**Tabela 1. Wzrost/spadek liczby bezrobotnych w województwach
– porównanie grudnia 2017 i 2018 roku**

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych				Dynamika XII.2017 = 100		Stopa bezrobocia	
	XII.2017		XII.2018		ogółem	kobiety	XII.2017	XII.2018
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
POLSKA	1 081 746	595 530	968 888	542 642	89,6	91,1	6,6	5,8
Dolnośląskie	68 813	37 305	62 842	34 933	91,3	93,6	5,7	5,2
Kujawsko-Pomorskie	81 543	48 825	72 655	44 215	89,1	90,6	9,9	8,8
Lubelskie	81 221	41 455	74 449	38 632	91,7	93,2	8,8	8,0
Lubuskie	24 605	14 494	22 201	13 115	90,2	90,5	6,5	5,8
Łódzkie	72 662	37 634	66 036	35 220	90,9	93,6	6,7	6,1
Małopolskie	79 430	44 721	71 489	41 157	90,0	92,0	5,3	4,7
Mazowieckie	154 068	78 818	136 545	71 105	88,6	90,2	5,6	4,9
Opolskie	26 066	15 006	22 663	13 347	86,9	88,9	7,3	6,3
Podkarpackie	90 972	48 619	82 933	45 024	91,2	92,6	9,6	8,8
Podlaskie	39 997	18 861	36 786	17 524	92,0	92,9	8,5	7,8
Pomorskie	49 653	30 909	46 082	29 111	92,8	94,2	5,4	4,9
Śląskie	94 687	54 498	80 079	46 761	84,6	85,8	5,1	4,3
Świętokrzyskie	46 570	24 225	44 118	23 233	94,7	95,9	8,8	8,3
Warmińsko-Mazurskie	60 003	33 817	53 141	30 694	88,6	90,8	11,7	10,4
Wielkopolskie	58 857	35 766	50 867	31 452	86,4	87,9	3,7	3,1
Zachodniopomorskie	52 599	30 577	46 002	27 119	87,5	88,7	8,5	7,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPIPS-01

Na koniec 2018 roku bezrobotni w województwie zachodniopomorskim stanowili 7,4% ludności aktywnej zawodowo. Ze zbioru powiatów największym odsetkiem osób bezrobotnych charakteryzował się powiat łobeski – 19,9%, na kolejnym miejscu uplasował się białogardzki – 18,5%, następnie choszczeński – 16,4%. Najmniejsze bezrobocie notowano w Szczecinie oraz w powiecie kołobrzeskim – 2,5%. Porównując wartość stopy bezrobocia z początku i końca analizowanego okresu, obserwuje się jej spadek we wszystkich powiatach, dla województwa omawiany wskaźnik zmniejszył się o 1,1%. Odsetek bezrobotnych w zbiorowości osób aktywnych zawodowo w największym stopniu obniżył się w powiecie drawskim o 3,8 pkt proc.

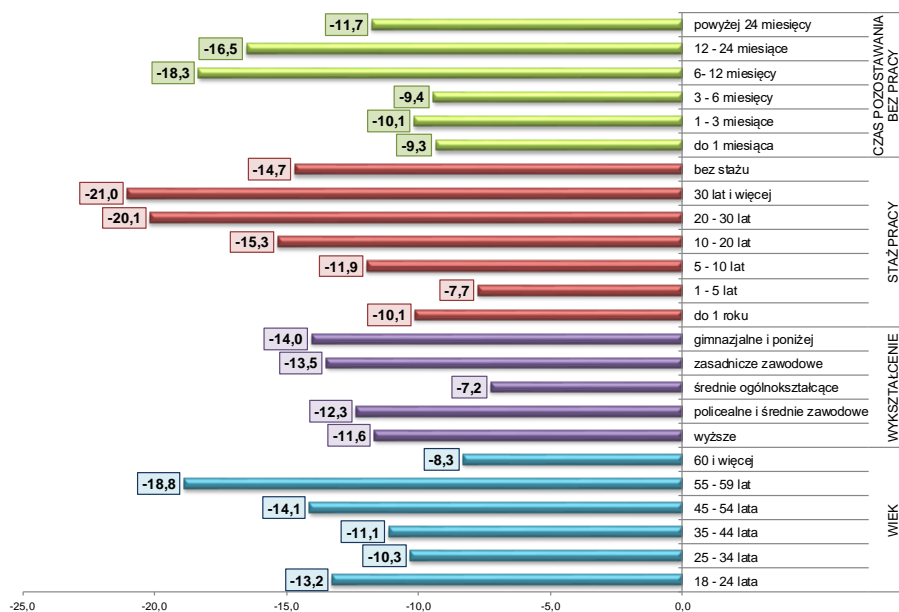
**Wykres 3. Zmiana stopy bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego
– grudzień 2017 i 2018 roku**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPIPS-01

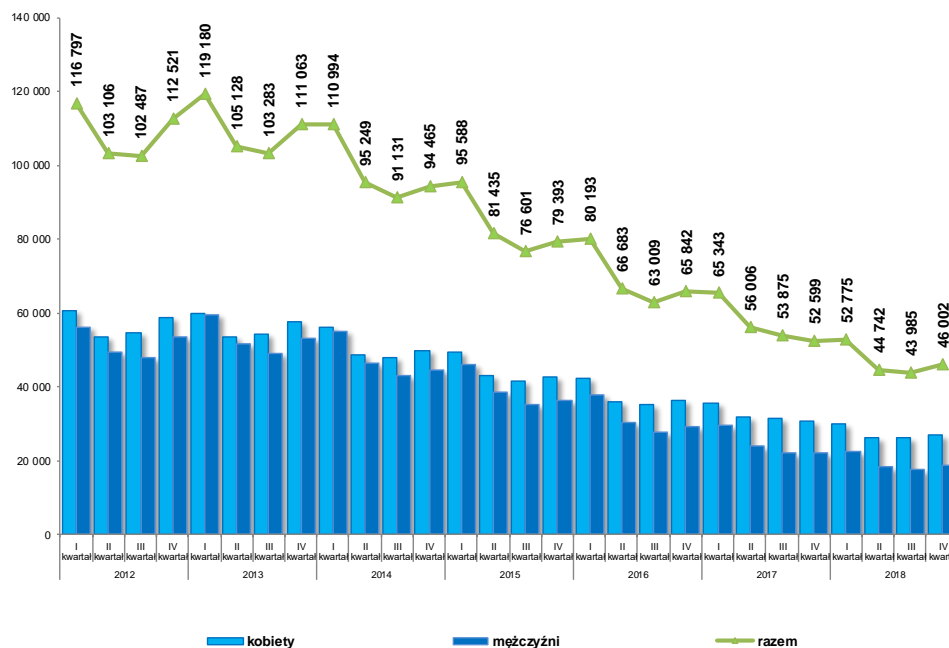
Z analizy struktury osób bezrobotnych z województwa zachodniopomorskiego wynika, że najliczniejszą grupę stanowiły osoby od 25 do 34 roku życia – 26,9%, z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 32,9%, posiadający staż pracy od roku do 5 lat – 24,7%, pozostający poza zatrudnieniem powyżej 24 miesięcy – 22,7%. Analizując zmianę struktury bezrobotnych w badanym okresie (koniec grudnia 2017 roku oraz 2018 roku) wyraźnie widać najniższy spadek w kategorii – osoby z wykształceniem średnim, spadek najwyższy dotyczył osób ze stażem 30 lat i więcej.

Wykres 4. Zmiany w strukturze bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim porównanie grudnia 2017 i 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPIPS-01

Wykres 5. Liczba bezrobotnych z podziałem na płeć w województwie zachodniopomorskim w latach 2012 - 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPIPS-01

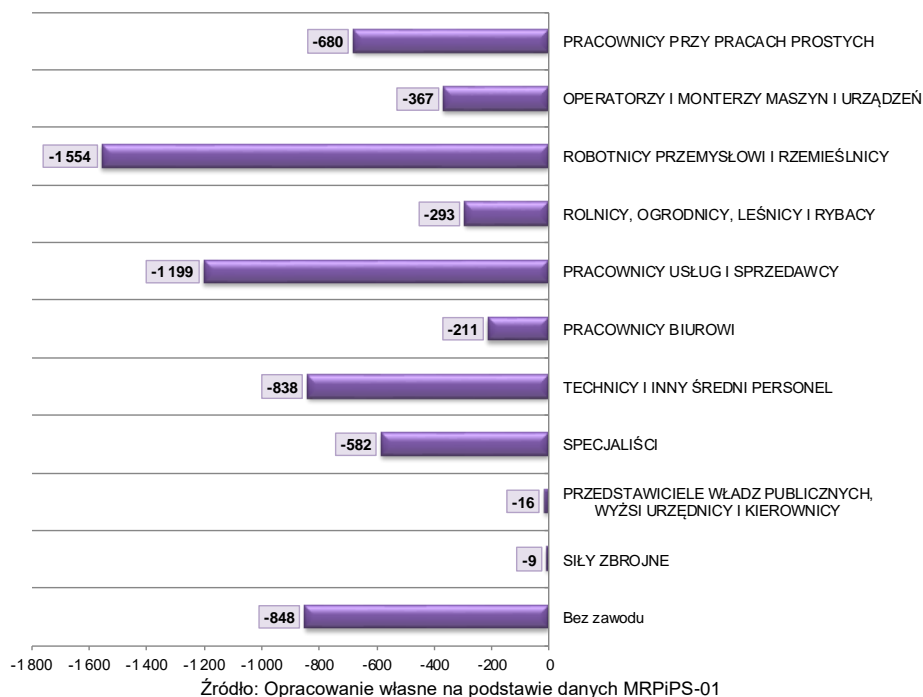
Na koniec grudnia 2018 roku w ewidencji urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego pozostawało 46 002 osoby bezrobotne wobec 52 599 osób pod koniec

grudnia 2017 roku, co oznacza spadek o 12,5 pkt proc. W strukturze bezrobotnych, w analizowanym okresie, większość stanowiły kobiety 59,0%.

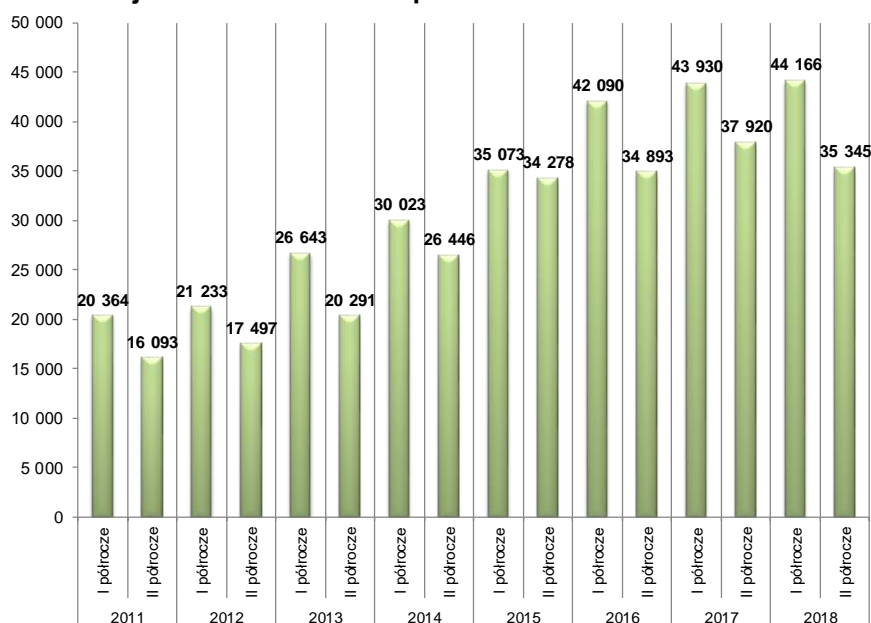
Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2018 roku, posiadało zawód mieszczący się w grupie wielkiej **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, 19,4% oraz **Pracownicy usług i sprzedawcy**, 23,1%. Największy spadek liczby bezrobotnych, w analizowanym półroczu odnotowano dla grupy **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** o 1 554 osoby oraz **Pracownicy usług i sprzedawcy** o 1 199 osób.

Wykres 6. Zmiana w liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim według zawodów – porównanie grudnia 2017 i 2018 roku

Według informacji ze sporządzanych, co miesiąc sprawozdań MRPIPS-01 wynika, że w 2018 roku w urzędach pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego zarejestrowano 79 511 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W porównaniu do 2017 roku w badanym okresie liczba etatów zmalała o 2,9 pkt proc.

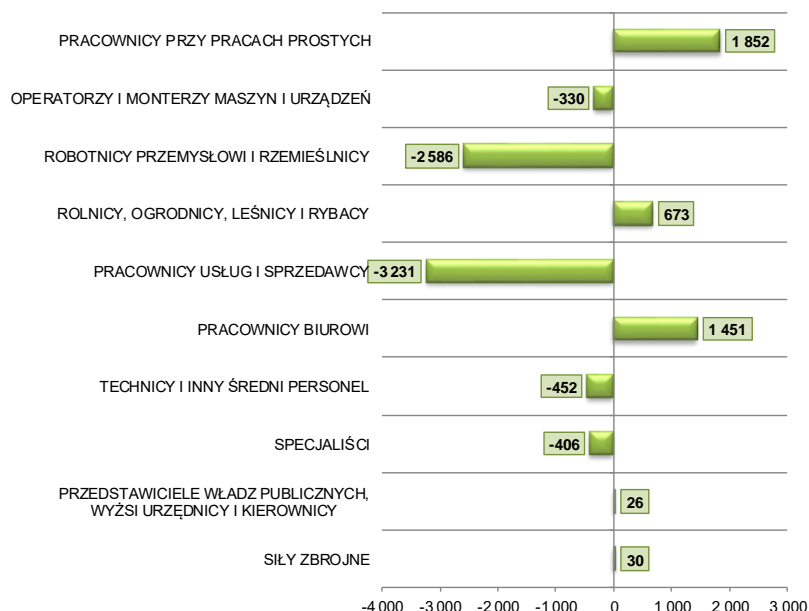
Wykres 7. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w województwie zachodniopomorskim w latach 2011 - 2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPIPS-01

Wzrost liczby zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2018 roku zaobserwowano w pięciu grupach zawodów, największy w grupie **Pracownicy przy pracach prostych** o 1 852 oferty oraz **Pracownicy biurowi** o 1 451 ofert. Spadek liczby wakatów odnotowano dla pięciu grup, najwyższy w grupie **Pracownicy usług i sprzedawcy** o 3 231 ofert.

Wykres 8. Zmiana w liczbie ofert pracy w województwie zachodniopomorskim według zawodów – porównanie grudnia 2017 i 2018 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPIPS-01

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Uwagi metodologiczne

Z uwagi na to, że dotychczas prowadzony monitoring stanowił jedynie diagnozę sytuacji obecnej Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zleciło opracowanie nowej metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Metodologia ta została przygotowana w 2012 roku na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi.⁶

Raport roczny za 2018 rok jest sporządzony w oparciu o nową metodologię. Do przygotowania zestawienia posłużyły dane o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych i ofertach pracy z systemu Syriusz oraz przygotowane przez WUP w Szczecinie dane o liczbie ofert pracy zamieszczanych w Internecie.⁷

Na ogólnopolskim portalu internetowym pod adresem <http://mz.praca.gov.pl> można zapoznać się z wynikami monitoringu zawodów zarówno dla kraju jak i dla województw oraz poszczególnych powiatów.

Podstawowymi miernikami stosowanymi w monitoringu do określenia deficytu bądź nadwyżki zawodu są:

Wskaźnik dostępności ofert pracy

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

gdzie: $\bar{B}_t^k$ - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

$\bar{O}_t^k$ - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t.

Miernik informuje o dostępności oferty pracy w danej grupie elementarnej. Im wyższa wartość miernika tym dostępność niższa.

Najniższy wskaźnik dostępności ofert pracy (0,06) wśród prezentowanych grup zawodów deficytowych dotyczył dwóch projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych; klasyfikatory żywności i pokrewni oraz planiści produkcyjni, co oznacza największy niedobór poszukujących pracy w tych zawodach.

Tabela 2. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2018 roku według wskaźnika dostępności ofert pracy

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych	0,25	4,08	0,06	-----	-----	100,00	0,00
7515	Klasyfikatory żywności i pokrewni	1,75	28,08	0,06	0,00	1,00	0,00	0,00
4322	Planiści produkcyjni	0,83	13,08	0,06	-----	1,00	0,00	0,00
2514	Programiści aplikacji	4,42	40,42	0,11	25,00	1,05	8,70	4,35

⁶ Metodologia wypracowana została w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy” zainicjowanego przez Departament Rynku Pracy i Polityki Społecznej (Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Działanie 1.1 – Wsparcie systemowe instytucji rynku pracy).

⁷ Badanie przeprowadzone przez WUP w Szczecinie na zlecenie Ministerstwa w kwietniu i październiku 2018 roku. Badaniem zostały objęte oferty pracy dostępne na portalu Zielona Linia. Dane z każdego poniedziałku i środy w danych miesiącach były gromadzone w ogólnopolskim systemie Viator, weryfikowane przez WUP a następnie uogólniane na 2018 rok.

3353	Urzednicy do spraw swiadczeń spolecznych	0,42	3,25	0,13	0,00	1,00	40,00	40,00
2112	Meteorolodzy	0,33	2,17	0,15	-----	-----	50,00	50,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	24,00	154,08	0,16	34,78	1,07	8,46	0,58
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	0,33	2,08	0,16	-----	1,00	0,00	0,00
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	2,92	15,08	0,19	-----	1,23	0,00	0,00
1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	0,92	4,58	0,20	-----	-----	-----	0,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	9,25	33,17	0,28	30,00	1,00	2,68	0,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	1,25	4,17	0,30	-----	1,25	14,29	14,29
4321	Magazynierzy i pokrewni	322,75	1 008,00	0,32	38,98	1,02	2,68	1,19
1211	Kierownicy do spraw finansowych	6,33	17,25	0,37	40,00	1,00	2,27	0,00
4313	Pracownicy obsługi placowej	0,92	2,42	0,38	0,00	1,25	41,18	41,18
4414	Technicy archiwisów i pokrewni	1,17	2,75	0,42	-----	4,00	100,00	95,24
7221	Kowale i operatorzy pras kuzniczych	4,83	9,83	0,49	25,00	1,00	0,00	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	13,92	25,58	0,54	33,33	1,17	54,17	37,50
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	8,58	15,50	0,55	20,00	1,13	31,25	16,67
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	0,83	1,42	0,59	0,00	1,75	20,00	20,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	3,58	5,75	0,62	0,00	1,27	0,00	0,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	18,08	28,67	0,63	26,67	1,15	26,32	21,05
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1,75	2,50	0,70	0,00	1,18	0,00	0,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	1,25	1,50	0,83	-----	1,00	-----	0,00
6122	Hodowcy drobiu	2,50	2,92	0,86	-----	2,50	2,86	2,86
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	58,50	65,33	0,90	36,51	1,00	4,06	0,49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Zawody zrównoważone charakteryzują się zblizona liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy. W zestawieniu za 2018 rok znalazło się 7 elementarnych grup zawodów zakwalifikowanych do zawodów zrównoważonych. Poziom wskaźnika dostępności ofert pracy zblizony do 1 świadczy o tym, że niemal każdy bezrobotny w danej grupie zawodów ma szansę znaleźć pracę.

Tabela 3. Grupy zawodów zrównoważonych w 2018 roku według wskaźnika dostępności ofert pracy

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	128,08	140,75	0,91	34,40	13,41
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	3,08	3,33	0,93	27,50	27,50
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	92,08	97,83	0,94	6,66	1,27
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	28,58	29,00	0,99	0,00	0,00
3313	Księgowi	108,75	105,00	1,04	31,78	16,51
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	4,25	4,08	1,04	20,41	20,41
1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki	1,08	1,00	1,08	-----	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Im wyższa wartość wskaźnika, tym większy jest niedobór ofert pracy w danej grupie zawodów, a co za tym idzie mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w danej grupie zawodów. Z danych prezentowanych niżej wynika że najtrudniej znaleźć pracę było osobom w zawodach mieszczących się w grupie elementarnej technicy analityki medycznej, dla której wskaźnik dostępności ofert pracy wyniósł 176,00. Na drugim miejscu znalazła się grupa zawodów kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy ze wskaźnikiem na poziomie 162,00.

W przypadku czterech elementarnych grup zawodów: producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni; prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta; literaci i inni autorzy tekstów; aktorzy cyrkowi i pokrewni, w 2018 roku pracodawcy nie zgłosili ani jednej oferty pracy – zawody te określa się mianem maksymalnie nadwyżkowych.

Tabela 4. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2018 roku według wskaźnika dostępności ofert pracy

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3212	Technicy analityki medycznej	14,67	0,08	176,00	64,29	0,96	0,00	0,00
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	13,50	0,08	162,00	50,00	0,97	100,00	100,00
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	122,58	1,00	122,58	49,59	0,96	-----	0,00
2282	Farmaceuci specjaliści	4,33	0,08	52,00	60,00	0,75	100,00	0,00
1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	24,00	0,58	41,14	52,38	0,91	0,00	0,00
8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalni	5,92	0,17	35,50	55,56	0,57	0,00	0,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	9,50	0,33	28,50	54,55	0,83	0,00	0,00
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	93,33	3,50	26,67	51,92	0,91	33,33	23,33
3256	Ratownicy medyczni	15,33	1,42	10,82	50,00	0,86	0,00	0,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	21,92	2,25	9,74	50,00	0,89	44,44	44,44

7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	38,83	4,50	8,63	47,37	0,98	11,90	2,38
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	27,17	3,67	7,41	70,37	0,95	11,36	0,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	3,58	0,50	7,17	60,00	0,67	0,00	0,00
5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	6,25	1,17	5,36	50,00	0,96	71,43	28,57
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	133,58	25,58	5,22	48,95	0,91	64,78	38,06
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	4,92	1,00	4,92	60,00	0,90	----	0,00
1311	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	3,25	0,75	4,33	50,00	0,67	22,22	0,00
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	5,83	1,50	3,89	57,14	0,87	0,00	0,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	143,75	48,08	2,99	54,61	0,96	0,43	0,43
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	65,75	36,00	1,83	47,46	0,96	5,83	0,28
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	64,92	39,92	1,63	53,03	0,94	25,94	8,87
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	21,00	14,42	1,46	55,56	0,96	2,97	0,00
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	186,33	145,42	1,28	51,61	0,97	1,34	0,20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{\bar{B}_t^k} * 100$$

gdzie: DB_t^k - liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

$\bar{B}_t^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t.

Wartość miernika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość miernika tym więcej długotrwanie bezrobotnych w danej grupie elementarnej zawodów.

W prezentowanej poniżej Tabeli ujęto 20 zawodów charakteryzujących się najwyższym wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia w województwie zachodniopomorskim w końcu 2018 roku. Dla 15 z tych zawodów wskaźnik długotrwałego bezrobocia wynosił 100,00%, co oznacza, że wszyscy bezrobotni zarejestrowani w tych grupach zawodów na koniec opisywanego okresu, posiadali status osoby długotrwanie bezrobotnej.

Tabela 5. Elementarne grupy zawodów dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2018 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
2146	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	100,00
2240	Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego	100,00
3118	Kreślarze	100,00
3133	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym	100,00
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	100,00
3252	Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia	100,00
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	100,00
3352	Urzędnicy do spraw podatków	100,00
3435	Aktorzy cyrkowi i pokrewni	100,00
4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	100,00
4415	Pracownicy działów kadr	100,00
5111	Stewardzi	100,00
6320	Hodowcy zwierząt pracujący na własne potrzeby	100,00
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	100,00
7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	100,00
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	87,50
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	83,33
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	83,33
2310	Nauczyciele akademicy	80,00
7311	Mechanicy precyzyjni	80,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Wskaźnik płynności bezrobotnych

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

gdzie: OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

NB_t^k - napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. jest to iloraz liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym (odpływ) do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym samym okresie (napływ) w danej grupie zawodów.

Wartość < 1 oznacza, że stan bezrobocia zwiększył się.

Wartość = 1 oznacza, że ruch bezrobotnych nie miał wpływu na stan bezrobocia.

Wartość > 1 oznacza, że stan bezrobocia zmniejszył się.

Na prezentowanej niżej liście ujęto 16 elementarnych grup zawodów charakteryzujących się najwyższym wskaźnikiem płynności bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w 2018 roku.

Najwyższy wskaźnik płynności bezrobotnych dotyczył 3 grup elementarnych i wyniósł 4,00, co oznacza, że na każdą osobę zarejestrowaną w 2018 roku z tych grup zawodów przypadały 4 osoby opuszczające ewidencję bezrobotnych, tzn. stan bezrobocia zmniejszył się.

Tabela 6. Elementarne grupy zawodów dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2018 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	4,00
2636	Duchowni i osoby konsekrowane	4,00
4414	Technicy archiwiści i pokrewni	4,00
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	3,00
4413	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	3,00
6122	Hodowcy drobiu	2,50
1342	Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej	2,00
2310	Nauczyciele akademicki	2,00
5161	Astrologi, wróżbici i pokrewni	2,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	1,90
4415	Pracownicy działów kadr	1,77
1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	1,75
1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki	1,75
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	1,75
3352	Urzędnicy do spraw podatków	1,75
5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	1,75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Tabela 7. Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody deficytowe	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Źródło: Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy, Instytut Nauk Społeczno Ekonomicznych 2012 rok

Z przedstawionej tabeli wynika, że:

Zawody deficytowe to zawody, w których liczba dostępnych ofert pracy jest większa od średniego stanu bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, odsetek długotrwałe bezrobotnych w tych zawodach jest nieznaczący, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie deficytowe to zawody, w których nie odnotowano bezrobotnych czyli wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

Zawody zrównoważone to zawody, w których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwałe jest nieznaczący, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to zawody, w których występuje przewaga liczebna bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobocie długotrwałe jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2018 roku

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Zmywacze okien
	zawód deficytowy	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Klasyfikatorzy żywności i pokrewni
		Planiści produkcyjni
		Programiści aplikacji
		Urzednicy do spraw świadczeń społecznych
		Meteorolodzy
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów
		Funkcjonariusze służby więziennej
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Analitycy systemów komputerowych
		Magazynierzy i pokrewni
		Kierownicy do spraw finansowych
		Pracownicy obsługi płacowej
		Technicy archiwisci i pokrewni
		Kowale i operatorzy pras kuźniczych
		Agenci ubezpieczeniowi
		Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)
		Hodowcy drobiu
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Formierze odlewniczy i pokrewni
		Księgowi
		Pracownicy świadczący usługi na ulicach
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy analityki medycznej
		Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy

	Filozofowie, historycy i politolodzy
	Farmaceuci specjaliści
	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani
	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin
	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów
	Robotnicy wykonujący proste prace polowe
	Ratownicy medyczni
	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń
	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
	Operatorzy sieci i systemów komputerowych
	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami
	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie
	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
	Monterzy sprzętu elektrycznego
	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów
zawód maksymalnie nadwyżkowy	Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni
	Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta
	Literaci i inni autorzy tekstów
	Aktorzy cyrkowi i pokrewni

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

3. Analiza rynku edukacyjnego

Uzupełnieniem wniosku o deficycie bądź nadwyżce zawodu, dokonanej na podstawie metody rankingowej, powinna być poszerzona analiza rynku edukacyjnego. Opisująca analiza posłuży w głównej mierze do określenia kierunków szkoleń bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i niższym.

Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów informuje, jaki odsetek absolwentów danego typu szkoły stanowią bezrobotni absolwenci. Miernik przyjmuje wartość od 0% (brak bezrobotnych wśród absolwentów) do 100% (każdy absolwent szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wartości przyjmuje wskaźnik, tym daną szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie. Można również sprawdzić, czy w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów ulega poprawie.

Jak pokazują poniższe zestawienia największy odsetek bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów dotyczy liceów profilowanych oraz zasadniczych szkół zawodowych. Nieco niższe wskaźniki uzyskują absolwenci liceów ogólnokształcących i szkół policealnych.

W przypadku roku szkolnego 2016/2017, po 6 miesiącach od zakończenia nauki (stan na koniec grudnia 2017r.) ponad 14% absolwentów liceów profilowanych, 10 % zasadniczych szkół zawodowych oraz 6% techników nie znalazło pracy i zarejestrowało się jako osoby bezrobotne. Po 11 miesiącach od zakończenia nauki (stan na koniec maja 2018 roku) liczba bezrobotnych absolwentów tych szkół znacząco zmniejszyła się.

Tabela 9. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy (2016/2017)		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego (2017)	stan na koniec maja roku sprawozdawczego (2018)	stan na koniec grudnia roku poprzedniego (2017)	stan na koniec maja roku sprawozdawczego (2018)
zasadnicza szkoła zawodowa	1 937	1 016	210	150	10,84%	7,74%
szkoła przysposabiająca do pracy	132	0	0	0	-----	-----
technikum	4 386	2 510	297	115	6,77%	2,62%
liceum ogólnokształcące	8 448	0	268	126	3,17%	1,49%
liceum profilowane	48	0	7	1	14,58%	2,08%
liceum uzupełniające	0	0	10	5	-----	-----
szkoła policealna	2 581	2 017	88	74	3,41%	2,87%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

W końcu 2018 roku w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego zarejestrowanych było 6,5 tys. osób bez zawodu, co stanowiło 14, 1% bezrobotnych ogółem. Wśród bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz średnim ogólnokształcącym co czwarty pozostawał bez zawodu. Najmniej bezrobotnych bez zawodu dotyczyło bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym i wykształceniem wyższym.

Tabela 10. Bezrobotni bez zawodu według wykształcenia i typu szkoły w 2018 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	45 954	6 497	14,14
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	15 133	4 136	27,33
zasadnicze zawodowe	11 718	237	2,02
średnie ogólnokształcące	5 527	1 447	26,18
policealne i średnie zawodowe	8 481	570	6,72
wyższe	5 095	107	2,10
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	4 241	163	3,84
szkoła przysposabiająca do pracy	9	7	77,78

technikum	2 269	410	18,07
liceum ogólnokształcące	3 215	955	29,70
liceum profilowane	184	41	22,28
technikum uzupełniające	57	3	5,26
liceum uzupełniające	216	33	15,28
szkoła policealna	885	84	9,49
wyższa	3 426	79	2,31

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

*Odsetek bezrobotnych wyliczony jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

4. Analiza lokalnego rynku pracy

Analiza lokalnego rynku pracy pozwala w kompleksowy sposób na przedstawienie zależności i zmian jakie zachodzą w strukturze zawodowo - kwalifikacyjnej. Umożliwia określenie potencjału siły roboczej w ujęciu lokalnym według wielkich grup zawodów.

Przeciętnie w roku 2018 liczba pracujących w badanych jednostkach województwa zachodniopomorskiego wyniosła 449,8 tys. osób. Największą grupę zawodową pracujących stanowili

Tabela 11. Podstawowe charakterystyki rynku pracy (w tys. osób) według wielkich grup zawodów w 2018 roku (stan na koniec kwartału)

Nazwa wielkiej grupy zawodów	Okres sprawozdawczy	Liczba pracujących	Liczba wolnych miejsc pracy	Wskaźnik wolnych miejsc pracy (w %)
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	I kwartał	37,2	0,2	0,48
	II kwartał	34,3	0,1	0,29
	III kwartał	36,3	0,1	0,18
	IV kwartał	34,8	0,1	0,18
	przeciętna w roku	35,7	0,1	0,28
SPECJALIŚCI	I kwartał	86,6	0,6	0,66
	II kwartał	85,9	0,7	0,77
	III kwartał	84,8	0,7	0,78
	IV kwartał	86,7	0,7	0,78
	przeciętna w roku	86,0	0,6	0,75
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	I kwartał	42,0	0,4	1,04
	II kwartał	43,3	0,4	0,91
	III kwartał	41,2	0,4	0,90
	IV kwartał	40,9	0,4	0,94
	przeciętna w roku	41,9	0,4	0,95
PRACOWNICY BIUROWI	I kwartał	53,5	0,4	0,82
	II kwartał	52,6	0,5	1,00
	III kwartał	56,2	0,3	0,54
	IV kwartał	50,8	0,3	0,50
	przeciętna w roku	53,3	0,4	0,71
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	I kwartał	67,8	0,9	1,25
	II kwartał	74,9	0,6	0,76
	III kwartał	58,1	0,3	0,54

	IV kwartał	62,5	0,4	0,60
	przeciętna w roku	65,8	0,5	0,80
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	I kwartał	2,8	0,1	1,80
	II kwartał	2,5	0,0	1,29
	III kwartał	2,6	0,0	1,20
	IV kwartał	2,4	0,0	1,49
	przeciętna w roku	2,6	0,0	1,45
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	I kwartał	62,6	1,7	2,58
	II kwartał	63,0	1,9	2,94
	III kwartał	64,1	1,8	2,79
	IV kwartał	64,1	1,3	1,94
	przeciętna w roku	63,5	1,7	2,56
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	I kwartał	54,5	1,0	1,84
	II kwartał	56,4	1,9	3,27
	III kwartał	57,0	1,4	2,41
	IV kwartał	54,6	2,5	4,41
	przeciętna w roku	55,6	1,7	2,99
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	I kwartał	44,4	0,6	1,30
	II kwartał	45,2	1,1	2,27
	III kwartał	44,6	1,9	4,04
	IV kwartał	48,2	1,0	2,08
	przeciętna w roku	45,6	1,1	2,43
Ogółem	I kwartał	451,4	5,8	1,27
	II kwartał	458,1	7,2	1,54
	III kwartał	445,0	6,9	1,52
	IV kwartał	444,9	6,6	1,46
	przeciętna w roku	449,8	6,6	1,45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

5. Prognoza rynku pracy

Część prognostyczna monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opiera się na corocznym badaniu kwestionariuszowym przedsiębiorstw w celu określenia kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy.

Tabela 12. Grupy zawodów o szacowanym największym wzroście wskaźnika struktury pracujących w latach 2015 i 2020

Kod	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik struktury (%)	Wskaźnik struktury (%)	Zmiana (pkt. proc.)
		2015 rok	2020 rok	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	14,10 %	17,02 %	2,9223
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	4,37 %	6,72 %	2,3461
4	PRACOWNICY BIUROWI	5,42 %	6,97 %	1,5453

8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	9,03 %	9,64 %	0,6139
0	SIŁY ZBROJNE	1,74 %	1,81 %	0,0687
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	8,47 %	8,23 %	-0,2363
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	16,82 %	16,02 %	-0,8043
1	KIEROWNICY	6,80 %	5,89 %	-0,9165
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	13,86 %	12,07 %	-1,7939
2	SPECJALIŚCI	19,39 %	15,64 %	-3,7454

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej